

Čís. 2030.

I sdělení listiny »proti své povinnosti« ve smyslu §u 102 c) tr. zák. předpokládá poměr úředníka k listině, rovnající se svěřením listiny jeho úřednímu dohledu.

Zničení veřejné listiny nelze podřadit ustanovením §u 199 d) tr. zák.

(Rozh. ze dne 23. června 1925, Zm II 298/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmatečné stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Uherském Hradišti ze dne 23. dubna 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem utržení na cti podle §u 209 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Oprávnění nelze upřít zmatečné stížnosti, pokud s hlediska důvodů zmatku jednak podle čis. 5, jednak podle čis. 9 (9 a) — správně 10 — §u 281 tr. ř. napadá rozsudkový výrok, jímž obžalovaný uznán byl vinným zločinem utržení na cti podle §u 209 tr. zák. Dle rozsudkového výroku spáchal obžalovaný tento zločin mimo jiné tím, že obvinil v září 1924 u krajského soudu v Uherském Hradišti soudního kancelistu Bohumila K-a ze zločinu zneužití moci úřední, tedy z vymyšleného zločinu takovým způsobem, že obvinění mohlo dáti vrchnosti příčinu k vyšetřování. V rozsudkových důvodech se zjišťuje, že obžalovaný prohlásil o K-ovi před soudem protokolárně, že mu nabídl paklíč, by si otevřel kancelář vyšetřujícího soudce, tam si našel spis, jenž se týkal trestního řízení proti obžalovanému, a použil spisu toho buď, že si přečte výpovědi, po případě, co se mu nebude hodit, spálí nebo zničí. Dále se v důvodech s nemalou podrobností a důkladností řeší a záporně zodpovídá otázka, zda obvinění, vznesené obžalovaným na K-a, je pravdivé. Naproti tomu odbývají rozsudkové důvody nanejvýš závažnou otázku, zda čin, z něhož vinil obžalovaný kancelistu K-a, by byl zločin zneužití moci úřední, kdyby se ho byl dopustil, prostou, blíže nijak neobjasněnou, dokonce jen v závorce uvedenou poznámkou, že je to dle názoru soudu nesporno. Zmatečná stížnost vytýká, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čis. 5 §u 281 tr. ř., rozsudkovému výroku vším právem nejasnost a neúplnost, která zavinila, že nelze bezpečně odhadnouti, zda obžalovaný obvinil (nařkl) K-a z vymyšleného zločinu či z jiného nedovoleného jednání.

Při řešení otázky, zakládal-li by skutek, z něhož obvinil obžalovaný kancelistu K-a, skutkovou podstatu zločinu zneužití úřední moci, bylo vzhledem k povaze tohoto skutku, zejména vzhledem k obžalovaným tvrzenému vyzvání K-ovu (jeho radě), by obžalovaný po případě, co se mu (ze spisu) nebude hodit, spálil nebo zničil, míti na zřeteli především předpis (§u 192 c) tr. zák., dle něhož se za okolností, uvedených v §u 101 tr. zák., dopouští zločinu zneužití moci úřední mimo jiné, kdo listinu, jeho úřednímu dohledu svěřenou, zmaří nebo ji někomu proti

své povinnosti sdělí. I v případě, kdyby šlo o skutek, jehož by se byl dopustil v naznačeném směru úředník sám ve vlastní osobě, bylo by nezbytným zákoným předpokladem jeho beztrestnosti dle onoho zvláštního předpisu §u 102 c) tr. zák. zjištění, že šlo o listinu, svěřenou jeho úřednímu dohledu; nejinak je tomu i při sdělení úřední listiny někomu »proti povinnosti«, neboť i tu předpokládá se zřejmě takový úřední poměr úředníkův k listině, který se rovná případu, v němž listina byla svěřena jeho úřednímu dohledu. V daném případě se však rozsudek otázkou, šlo-li o spis a tedy o listiny, svěřené úřednímu dohledu K-ovu, vůbec nezabývá; rozsudkové zjištění, dle něhož šlo o spis v kanceláři vyšetřujícího soudce, a některé výsledky hlavního přelíčení, zejména údaje obžalovaného, uvedené v rozsudkových důvodech, zdají se dokonce nasvědčovati tomu, že šlo o spis, který nebyl K-ovi k úřednímu dohledu svěřen; než nelze zcela vyloučiti ani možnost opaku. Bylo by sice možno uvažovati o skutku, z něhož obvinil obžalovaný K-a, s hlediska všeobecné skutkové podstaty §u 101 tr. zák., než tu bylo by pak stejně jako ostatně i v případě prve nastíněném řešiti otázku, zda a jakou škodu byl by K. dle onoho obvinění zamýšlel způsobiti ať již státu (na výkonu spravedlnosti?), či jiné osobě. Odpověď na tuto otázku zůstává rozsudek dlužen.

Úkolem a právem nalézacího soudu, vyplývajícím proň z předpisů §§ú 262 a 267 tr. ř., bylo ovšem, zkoumati, nezakládá-li skutek, položený za základ obžalobě, skutkovou podstatu zločinu utržení na cti proto, že obžalovaný obvinil K-a svým protokolárním prohlášením z některého jiného trestného činu, tvořícího skutkovou podstatu zločinu. V úvahu přichází tu vzhledem k povaze skutku zejména buď návod ke zločinu podle §u 5 nebo za negativního stavu dotýčných výsledků hlavního přelíčení i rozsudkových zjištění není spíše nedokonané svádění ke zločinu podle §u 9 tr. zák. K tomu sluší připomenouti, že o návodu (nedokonaném svádění) ke zločinu podvodu podle §§ú 197, 199 d) tr. zák. sotva by tu mohla býti řeč vzhledem k tomu, že zničení veřejné listiny nedá se podřaditi právě uvedené skutkové podstatě (vid. rozh. úř. sb. čís. 1690, 2166). Není ostatně zcela vyloučena ani možnost, že obžalovaný mínil svými slovy některou z ostatních trestních forem spoluviny podle §u 5 tr. zák. jmenovitě úmyslné opatření prostředků (paklíče), čemuž nasvědčuje i to, že v rozhodovacích důvodech rozsudkových je jednou řeč o »radě« (K-ově obžalovanému) jinde však o »pomoci« jím obžalovanému nabídnuté. Také v tom spočívá závažná nejasnost rozsudku, která je stupňována ještě tím, že rozsudkem zjištěný doslov onoho protokolárního prohlášení obžalovaného nekryje se se žádným z oněch výkladů hlavního přelíčení, na nichž je zjištění to zbudováno, totiž ani se zodpovídáním se obžalovaného, ani zejména s doslovem onoho prohlášení samotného, neboť dle jednoho i druhého obžalovaný uvedl, že mu Z. onen paklíč dal (předal). Podstatný rozdíl mezi tímto údajem a rozsudkovým zjištěním, podle něhož obžalovaný prohlásil, že mu K. paklíč pouze nabídl, mohl míti závažný význam zejména při řešení otázky, nepřichází-li prohlášení obžalovaného v úvahu jako obvinění kancelisty K-a z pomoci k provedení zločinu podle §u 5 tr. zák. Výsledky hlavního přelíčení skýtaly mimo to soudu dosti podkladu pro řešení otázky, nebyl-li K. k onomu paklíči (jakožto k věci

doličné) podle tvrzení obžalovaného v takovém poměru, že by jeho odevzdání obžalovanému k cíli jím naznačenému mohlo zakládati skutkovou podstatu zločinu zneužití úřední moci podle všeobecného předpisu §u 101 tr. zák. Z předchozích úvah je zřejmo jednak, že zmateční stížnost právem vytyká rozsudkovému výroku o zločinu utržení na cti, spáchaném na Bohumilu K-ovi, neúplnost a nejasnost, tudíž jeho zmatečnost podle čís. 5 §u 281 tr. ř., že však přes nemožnost spolehlivého přezkoumání rozsudku po stránce právní je nanejvýš pravděpodobno, že výrokem tím byl zákon porušen nebo že ho bylo použito nesprávně (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.), při čemž však ony posléz zdůrazňované nedostatky a mezery rozsudku povahy skutkové nedovolují zrušovacímu soudu rozhodnouti ihned ve věci samé (§ 288 čís. 3 tr. ř.).

Čís. 2031.

Shromažďovací zákon ze dne 15. listopadu 1867, čís. 135 ř. zák.

Povinnost ředitele shromáždění k zakročení podle §u 11 zákona není omezena jen na zákaz předem mu známých protizákonných návrhů nebo projevů, naopak právo a povinnost jeho vztahují se bez výhrady na všechny protizákonné projevy (činy), předsevzaté ve shromáždění, byť i mu o jejich zamýšleném přednesení (spáchání) nebylo před tím ničeho známo.

Volba prostředků, jakých jest při tom užití, jest vyhrazena volnému uvážení ředitele s náležitým zřetelem na okolnosti případu.

Po subjektivní stránce jest lhostejno, zda opomenutí povinností, uložených řediteli §em 11 zákona se stalo úmyslně či zaviněně. K vině nevyhledává se vědomí o trestnosti závadného jednání.

Lhostejno, že se proti závadným projevům neohradil přítomný zástupce vlády.

(Rozh. ze dne 24. června 1925, Zm I 266/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 5. března 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přešupkem podle §§u 11, 19 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 135 ř. zák.

Důvody:

Obžalovaný provádí zmateční stížnost pouze co do výroku, jímž byl odsouzen pro přestupek podle §u 11 a 19 shromažďovacího zákona, uznávaje takto správnost rozsudku ve směru zločinu podle §u 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky. Shlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. dovozuje zmateční stížnost, že vzhledem k tomu, že § 11 shromažďovacího zákona ukládá řediteli shromáždění, by se opřel i h n e d proti nezákonným výrokům neb činům, má zákon na mysli pouze takový případ, že ředitel shromáždění návrhy neb projevy, jež mají protizákonný obsah, nesmí připustiti k dalšímu projednávání, nýbrž musí je zakázati. Zásada volnosti shromažďovací byla by prý značně omezena,